

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se.

Svar på remiss av betänkandet God och nära vård - Rätt stöd till psykisk hälsa

Regionen har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Region Värmland *tillstyrker förslaget* om en ändring i formuleringen i hälso- och sjukvårdslagen så att det synliggörs i lag att primärvården svarar för hälso- och sjukvård avseende både fysisk och psykisk ohälsa. Vidare *tillstyrker* Region Värmland förslaget att ändrad lydelse av 13 a kap. 1 § HSL träder i kraft den 1 juli 2022.

Region Värmland *anser* att det är bra att det tydliggörs att båda vårdbehoven ska tillgodoses, men anser samtidigt att det kan innebära en risk att vårdbehoven delas upp i fysiska respektive psykiska vårdbehov. I många fall förekommer dessa vårdbehov samtidigt och patienter ska mötas med en helhetssyn på människan och insatser ska ges med hänsyn tagen till båda vårdbehoven.

Region Värmland *anser* att det i konsekvensanalysen saknas uppgifter om beräkningar av kostnader för kompetensutveckling och resurser. Regionen anser att det kan behövas en översyn och omfördelning av resurser inom hälso- och sjukvården för att möta utredningens förslag.

Region Värmland *instämmer i alla utredningens bedömningar förutom* bedömningen att Nationella vårdkompetensrådet särskilt ska beakta den kommunala hälso- och sjukvårdens behov av kompetensförsörjning vad gäller psykisk ohälsa i primärvården. Region Värmland *anser* att det är lika viktigt att regionernas behov av kompetensförsörjning kartläggs.

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

Övergripande synpunkter

Region Värmland *anser* att utredningen är mycket välgjord och speglar komplexiteten. Den speglar de erfarenheter vi har i regionen avseende arbetet med målgruppen. Region Värmland ser värdet av att utredningen bygger vidare på god och nära vård.

För att bygga upp långsiktigt hållbara strukturer krävs medel till regionerna. Därför är det en fördel om medel tillförs via det generella statsbidraget i stället för via kortsiktiga riktade statsbidrag.

5. Primärvårdens grunduppdrag

5.1 Det ska synliggöras i lag att primärvården svarar för hälso- och sjukvård avseende både fysisk och psykisk ohälsa

Region Värmland *tillstyrker förslaget* om en ändring i formuleringen i hälso- och sjukvårdslagen så att det synliggörs att regioner och kommuner inom ramen för verksamhet som utgör primärvård ska tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande *fysiska och psykiska* vårdbehov.

Region Värmland *anser* att det är bra att det tydliggörs att båda vårdbehoven ska tillgodoses, men *anser* samtidigt att det kan innebära en risk att vårdbehoven delas upp i fysiska respektive psykiska vårdbehov. I många fall förekommer dessa vårdbehov samtidigt och patienter ska mötas med en helhetssyn på människan och insatser ska ges med hänsyn tagen till båda vårdbehoven.

5.2 Konsekvensanalys

Region Värmland *instämmer* i betänkandets bedömning att formuleringen av primärvårdens grunduppdrag adresserar den psykiska ohälsan i omställningen till en mer nära vård och i utvecklingen av primärvården som nav i hälso- och sjukvården. Det synliggör primärvårdens roll i omhändertagandet av den psykiska ohälsan, dels för huvudmännen i deras planering och organisering av primärvården, dels för patienter och närstående.

Region Värmland *anser* att formuleringsförändringen kommer att påverka utformningen av förfrågningsunderlag och ersättningsystem i vårdval som reglerar kompetenser och resurser. Därigenom skapas bättre förutsättningar för ett jämlikt omhändertagande och därigenom på sikt en förbättrad psykisk hälsa.

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

Region Värmland *saknar* uppgifter om beräkningar av kostnader för kompetensutveckling och resurser i konsekvensanalysen. Detta är viktigt att det synliggörs för omhändertagandet av den psykiska ohälsan är inte resurssatt i primärvården. Under många år har regionerna fått riktade statliga medel för att stimulera till evidensbaserade insatser för patienter med lätt till medelsvår psykisk ohälsa. De riktade statsbidragen kan ha bidragit till att insatserna inte fullt ut implementerats i ordinarie primärvårdsutbud. När nu de riktade statliga medlen uteblivit saknas resurser. Regionen anser att det kan behövas en översyn och omfördelning av resurser inom hälso- och sjukvården för att möta utredningens förslag.

5.3 Ikraftträdande

Region Värmland *tillstyrker* förslaget att ändrad lydelse av 13 a kap. 1 § HSL träder i kraft den 1 juli 2022.

6. Primärvårdens organisering

6.2.1 Vägen in Regionernas primärvård

Region Värmland *instämmer* i betänkandets bedömningar om tillgänglighet.

Region Värmland *anser* att det även gäller om patienten söker till den specialiserade psykiatriska vården så ska hälso- och sjukvården hjälpa patienten till rätt kontakt på rätt vårdnivå och om möjligt ”ge en tid i handen”.

6.2.1 Vägen in Kommunernas primärvård

Region Värmland *instämmer* i bedömningarna och *anser* att det finns möjligheter till ett mer utvecklat samarbete mellan regioner och kommuner.

6.2.2 Organisering av primärvårdens insatser mot psykisk ohälsa

Region Värmland *instämmer* i bedömningen om organiseringen av primärvårdens insatser.

6.2.3 Samverkan och samarbetet

Region Värmland *instämmer* i utredningens bedömningar avseende samverkan och samarbete.

Region Värmland *anser även* att behovet av samverkan och samarbete med patientens arbetsgivare, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan behöver stärkas för att underlätta återgång till eller inträde i arbetslivet. Sjukskrivningar orsakade av psykisk ohälsa riskerar att bli långa varför det

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

är viktigt att hälso- och sjukvården tidigt identifierar patienter med risk för långvarig sjukskrivning och vidtar effektiva åtgärder för att främja arbetsåtergång. De åtgärder som visat sig vara mest effektiva är vårdens stöd i kontakter med arbetsgivare och här har funktionen rehabiliteringskoordinator en central roll.

6.3.1 Strukturer för patientdelaktighet och anhörigstöd

Region Värmland *instämmer* i utredningens bedömningar avseende utvecklandet av strukturer för patientdelaktighet och anhörigstöd.

6.3.2 Utbildning och kompetensförsörjning

Region Värmland *instämmer inte* i utredningens bedömning att Nationella vårdkompetensrådet särskilt ska beakta den kommunala hälso- och sjukvårdens behov av kompetensförsörjning vad gäller psykisk ohälsa i primärvården. Region Värmland *anser* att det är lika viktigt att regionernas behov av kompetensförsörjning kartläggs.

Region Värmland *instämmer i* övrigt i utredningens bedömningar avseende utbildning och kompetensförsörjning. Det finns ett stort gap i utbildning och kompetensförsörjning. I linje med vad utredningen visar så behöver huvudmännen säkerställa såväl kontinuerlig handledning för personer som arbetar i kontaktyrken som utveckling av interprofessionellt teamarbete.

Region Värmland *instämmer i* utredningen bedömning att regeringen behöver överväga att utreda om det finns behov av att standardisera och kvalitetssäkra ”grundläggande psykoterapiutbildning” eftersom det ofta refereras till det som kompetenskrav i huvudmännens förfrågningsunderlag.

6.3.3 Uppföljning och forskning

Systematisk uppföljning av primärvården på aggregerad nivå

Region Värmland *instämmer i* utredningens bedömning att en systematisk uppföljning av primärvården på aggregerad nivå brådskande bör byggas upp och att indikatorer som belyser psykisk ohälsa blir belysta.

Region Värmland *förordar* att uppföljningen sker inom ramen för Primärvårds Kvalitet.

6.3.3 Uppföljning och forskning Forskning

Region Värmland *instämmer i* utredningens bedömning att forskning inom primärvården gällande psykisk ohälsa bör stärkas.

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

Region Värmland förordar att särskilda forskningsmedel riktas för att stimulera forskningen i primärvård gällande psykisk ohälsa.

6.3.3 Uppföljning och forskning

Kunskapsstöd Nationell nivå

Region Värmland *instämmer* i samtliga delar i utredningens bedömning.

Region Värmland vill *särskilt betona vikten* av att Socialstyrelsen initierar ett arbete med nationellt kunskapsstöd avseende stressrelaterade besvär och utmattningssyndrom.

6.3.3 Uppföljning och forskning

Kunskapsstöd Huvudmanna- och verksamhetsnivå

Region Värmland *instämmer* i utredningens bedömning.

6.3.4 Framtida statliga satsningar

Region Värmland *instämmer* i utredningen bedömningar.

Region Värmland *anser* att kortsiktiga riktade statliga satsningar försvårar möjligheterna för regionerna att långsiktigt planera och styra verksamheten så att leder till god vård. Region Värmland *förordar* i stället medel i form av generellt statsbidrag. Det ger regionerna bättre förutsättningar för att bygga långsiktigt hållbara strukturer.

6.3.5 Utvecklingsarbeten

Region Värmland *instämmer* i utredningens bedömning om att regeringen bör initiera några utvecklingsarbeten som ska pågå under tre år.

Region Värmland är *intresserad* av att vara ett av pilotlänen i utvecklingsarbetet.

Handläggare
Caisa Hedlund

Datum
2021-09-07

Vår beteckning
HSN/213079

Ert Datum
2021-04-19

Er beteckning
S2021/00866

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Marianne Utterdahl
Ordförande

Lena Gjevert
Hälso- och sjukvårdsdirektör